

FINNISH NATIONAL
AGENCY FOR EDUCATION

Ammatillinen peruskoulutus Suomessa ja muualla

Cedefop ylläpitää VET in Europe tietokantaa, jossa on kuvattu kaikkien Refernet-verkoston kuuluvien maiden ammatillisen koulutuksen järjestelmä: [VET in Europe](#) Refernet-verkosto kattaa kaikki EU-maat sekä Islannin ja Norjan.

Oheiseen taulukkoon on poimittu esimerkkejä siitä, miten ammatillista peruskoulutusta eri maissa toteutetaan ja mitä erityispiirteitä kyseisten maiden järjestelmään kuuluu. Esimerkkeiksi on valittu kuusi ammatillisen koulutuksen järjestelmää; Suomen rinnalle Ruotsi ja Viro, joiden järjestelmä on hyvin samankaltainen Suomen kanssa sekä muista Pohjoismaista Norja. Lisäksi Saksa, jonka ammatillinen koulutus on hyvin työelämäperusteista ja Romania esimerkkinä Itä-Eurooppalaisesta järjestelmästä.

Näkökulmana vertailussa on työelämäperusteisen oppimisen osuus koulutuksesta sekä aikuisten osallistumisaste koulutukseen vuonna 2022: [Eurostat](#)

Taulukossa on mainittu eurooppalainen tutkintojen viitekehys, josta lisätietoa löytyy täältä: [Tutkintojen viitekehys](#)

<p>Suomi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Perustutkinto-opiskelijoiden osuus kaikista tutkintotyypeistä: 67 % • Keskimääräinen suoritusikä: 16–19 vuotta • Kesto: 3 vuotta • Eurooppalainen tutkintojen viitekehys (EQF)-taso 4 • Toteutustapa: koulumuotoinen yhdistettynä työelämässä oppimiseen tai oppisopimus • Työelämässä oppimisen osuus 70–80 % opinnoista • Työelämäperusteista oppimista tarjotaan pääasiassa todellisissa työympäristöissä. Jos tämä ei ole mahdollista, se voidaan järjestää myös koulun tiloissa. • Nuorten ja aikuisten koulutusta ei erotella 2018 lähtien • Aikuisten (24–65 v) osallistumisaktiivisuus: 25 % <p>Erityistä: Aikuisten korkea osallistumisaste</p>	<p>Ruotsi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Perustutkinto-opiskelijoiden osuus kaikista tutkintotyypeistä: 35 % • Keskimääräinen suoritusikä: 16–19 vuotta • Kesto: 3 vuotta • Eurooppalainen tutkintojen viitekehys (EQF)-taso Ei käytössä • Toteutustapa: koulumuotoinen ja työharjoittelu • Vapaaehtoista työelämäperusteista oppimista tarjotaan harjoitteluna yrityksissä. • Koulutus on avoin nuorille ja aikuisille • Aikuisten (24–65 v) osallistumisaktiivisuus: 36 % <p>Erityistä: Työelämässä oppiminen ei ole pakollista</p>
<p>Viro</p> <ul style="list-style-type: none"> • Perustutkinto-opiskelijoiden osuus kaikista tutkintotyypeistä: 40 % • Keskimääräinen suoritusikä: 17–19 vuotta • Kesto: 2 vuotta • Eurooppalainen tutkintojen viitekehys (EQF)-taso 2 • Toteutustapa: koulumuotoinen yhdistettynä työelämässä oppimiseen sekä itseopiskeluun tai oppisopimus • Työelämässä oppimisen osuus 70 % opinnoista • Työelämäperusteista oppimista tarjotaan käytännön harjoitteluna todellisissa työympäristöissä ja koulun tiloissa. • Koulutus on avoin nuorille ja aikuisille • Aikuisten (24–65 v) osallistumisaktiivisuus: 21 % <p>Erityistä: Opinnot sisältävät runsaasti itseopiskelua</p>	<p>Norja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Perustutkinto-opiskelijoiden osuus kaikista tutkintotyypeistä: 52 % • Keskimääräinen suoritusikä: 16–18 vuotta • Kesto: 2+2 malli • Eurooppalainen tutkintojen viitekehys (EQF)-taso 4 • Toteutustapa: koulumuotoinen yhdistettynä työelämässä oppimiseen • Työelämä oppimisen osuus vaihtelee ja on paikallisesti mukautettu • 2+2-malli sisältää 2 vuotta koulumuotoista opiskelua, jonka aikana opiskelijat osallistuvat käytännön harjoitteluun työpajoissa ja yrityksissä, sekä 2 vuotta virallista oppisopimuskoulutusta työpaikoilla. • Koulutus on suunnattu nuorille ja aikuisille • Aikuisten (24–65 v) osallistumisaktiivisuus: 21 % <p>Erityistä: Työelämässä oppimisen osuuden voi sopia paikallisesti</p>

Saksa

- Perustutkinto-opiskelijoiden osuus kaikista tutkintotyypeistä: 47 %
- Keskimääräinen suoritusikä: 16–19 vuotta
- Kesto: 2–3 vuotta
- Eurooppalainen tutkintojen viitekehys (EQF)-taso 4
- Toteutustapa: koulumuotoinen tai työelämässä oppiminen sekä näiden yhdistelmä
- Työelämässä oppimisen osuus 70 % opinnoista
- Suosituin toteutusmuoto duaalimalli eli koulumuotoisen ja työelämässä oppimisen yhdistelmä, jota käytetään synonyyminä oppisopimuskoulutukselle.
- Koulutus on enimmäkseen nuorille
- Aikuisten (24–65 v) osallistumisaktiivisuus: 8 %

Erityistä: Suurin osa opinnoista tehdään työelämässä

Romania

- Perustutkinto-opiskelijoiden osuus kaikista tutkintotyypeistä: 57 %
- Keskimääräinen suoritusikä: 15–17 vuotta
- Kesto: 3 vuotta
- Eurooppalainen tutkintojen viitekehys (EQF)-taso 3
- Toteutustapa: koulumuotoinen tai työelämässä oppiminen sekä näiden yhdistelmä
- Työelämässä oppimisen osuus 50 % opinnoista
- Oppisopimuskoulutus on julkisen työvoimapolvelun hallinnoimaa täydennyskoulutusta, joka eroaa koulumuotoisen ja työelämässä oppimisen yhdistelmänä tarjottavasta ammatillisesta peruskoulutuksesta.
- Koulutus on avoin nuorille ja aikuisille
- Aikuisten (24–65 v) osallistumisaktiivisuus: 5 %

Erityistä: Oppisopimus on täydennyskoulutusta